

SAVONLINNAN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta

PÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen

29.9.2026

ASIA: 1) Maa-aineslain (555/1981) tarkoittama lupa maa-ainesten ottamistoiminnalle

2) Ympäristönsuojelulain (527/2014) tarkoittama ympäristölupa maa-ainesten louhinta- ja murskaustoiminnalle sekä jätteen (pilaantumattomien ylijäämämaiden) ammattimaiselle käsittelylle ja hyödyntämiselle

VIREILLETULO: 30.4.2026, täydennetty 22.6.2026, 26.8.2026

HAKIJA: Tornator Oyj
Y-tunnus: 0162807-8

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c ja e perusteella luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää ja kohdan 13 f perusteella jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN:

Ympäristönsuojeluasetuksen (4.9.2014/713) 2 §:n 6 a) ja b) –kohtien, lain ympäristönsuojelulain muuttamisesta (10.4.2015/423) 47 a §:n ja lain maa-aineslain (24.7.1981/555) muuttamisesta 4 a §:n mukaan hakemus on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävä lupa-asia.

Ympäristönsuojeluasetuksen (4.9.2014/713) 2 §:n 12 b –kohdan mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee jätteen

käsittelyä koskevan ympäristölupa-asian silloin kun jätettä käsitellään alle 50 000 tonnia vuodessa.

Savonlinnan kaupungin voimassa olevan hallintosäännön mukaan ympäristönsuojeluviranomainen on rakennus- ja ympäristölautakunta (KV 22.6.2026 § 6).

KIINTEISTÖ:

Tynkkylänjoen kylän kiinteistö Hirsikangas RN:o 740–549-1-166 osoitteessa: Haapalantie 5, sijaintikoordinaatit (ETRS-TM35FIN) N: 6864958 E: 601659

LAITOS JA SEN TOIMINTA SEKÄ TOIMINNAN VAIKUTUS YMPÄRISTÖÖN JA PÄÄSTÖJEN HALLINTA:

Tornator Oyj hakee maa-aineslain (555/1981) tarkoittamaa maa-ainesten ottamislupaa sekä ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa uudelle louhinta- ja murskaustoiminnalle sekä lisäksi jätteen ammattimaiselle käsittelylle ja hyödyntämiselle kiinteistölle **Hirsikangas RN:o 740–549-1-166**. Ko. kiinteistö sijoittuu noin 4,6 km kaupungin keskustasta koilliseen. Kiinteistö on luvanhakijan omistuksessa. Pinta-alaltaan ottamisalue on 7,35 ha ja nyt haettavan 1. vaiheen louhinta-alueen pinta-ala on 3,24 ha.

Lupaa haetaan lisäksi toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta, jota koskevaksi vakuudeksi esitetään 15 000 euroa. Toiminnanharjoittajan mukaan alueen ennallistaminen onnistuu runsaan moreenimäärän vuoksi, mikäli valituksen juridinen este estäisi toiminnan.

Kiinteistöltä on tarkoitus louhia kalliota ja murskata sitä eri murskelajikkeiksi. Lisäksi haetaan lupaa ottaa vastaan ja loppusijoittaa alueelle kaikkiaan 30 000 m³ pilaantumattomia ylijäämämaita. Otettavan aineksen käyttötarkoitus on metsäautoteiden rakentaminen ja kunnossapito sekä muut infrarakentamisen kiviainestarpeet. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi noin 230 000 k-m³:n maa-aineksen (kallio) ottamiseksi. Tasaisella ottamistahdilla vuosittainen ottomäärä olisi noin 23 000 k-m³. Lajikkeita tuotetaan keskimäärin 39 000 t/a ja enintään 64 000 t/a. Tuotantomäärä voi vaihdella huomattavasti kiviainesten kysynnän/tarpeen mukaan.

Toiminta-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Aluetta lähin pohjavesialue, Lähteellä 1 (0674001, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) sijoittuu noin 2,3 kilometriä alueelta kaak-

koon. Aluetta lähin lähde sijaitsee noin 2,3 km päässä alueen eteläpuolella.

Alue on nykyisellään metsätalouskäytössä ja se on tiheää ja hoidettua seka- tai havumetsää. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat yli 500 m päässä pohjoisessa ja etelässä ottamisalueen rajasta (murskauslaitokseen ja louhinta-alueen rajaan pidempi matka).

Eteläpuolinen asuinalue on harvaan asuttua haja-asutusaluetta ja pohjoispuolella sijaitsee tiheämmin asuttu Rinkilän alue. 500 metrin säteellä murskauslaitoksesta ei sijaitse asuin- eikä lomarakennuksia. Tilan rajoihin/ naapurikiinteistöihin jätetään vähintään 30 metrin suojaetäisyys.

Alueella ei ole arvokkaita luonnontilaisia tai sen kaltaisia elinympäristöjä, suojelukohteita tai uhanalaisten lajien esiintymiä. Sinne ei sijoitu luonnonsuojelualuetta tai arvokasta maisema-aluetta eikä sinne sijoitu arvokkaita muinaismuistomerkkejä. Aluetta lähin suojelualue, Natura2000-alue Haapalahti (SPAFI0500045), sijaitsee noin 670 metriä alueen länsipuolella. Alueen lähin muinaisjäännos Päivärinne, sijaitsee noin 700 metrin päässä alueelta. Hankealueen ja Enonkoskentien välillä on ollut aiemmin liito-oravan elinympäristö. Hankealueen puusto on sellaista, että se ei ole liito-oravalle luontaisin elinympäristö tai ruokailualue.

Luontoselvityksen mukaan hankealue on pääpiirteiltään tavanomaista metsätalouskäytössä olevaa nuorta ja varttuvaa kuusi/mänty/koivu sekametsää, jonka lajikirjo on melko suppea. Havaittu uhanalaisten metsälajien ja ylipäättään kolopesijöidenkin pieni määrä kuvastaa metsien voimakkaasti käsiteltyä tilaa hankealueella. Lepakoille, liito-oravalle ja viitasammakolle sopivaa elinympäristöä ei ole hankealueella. Selvitysalueen koillisosassa on pienialaisesti suurempaa puustoa ja kolopuita, joissa liito-orava ja lepakot voisivat pesiä, mutta pienuuden ja eristyneisyyden vuoksi esiintyminen ei ole tällä hetkellä kovin todennäköistä.

Natura-harkinnan mukaan maa-ainesottoalueen perustamisen ja toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittävää haittaa Natura-alueen suojeluperusteille eikä vaarantavan alueen eheyttä, mikäli (Natura-harkinnan 2026) luvun 3.4 kohdat 1* ja 2** toteutetaan, eikä varsinaista Natura-arviointia katsota tuolloin tarpeelliseksi. Ilman vaikutuksia vähentäviä toimia arviointiin jää merkittävää epävarmuutta ja haitalliset vähintään lievät vaikutukset useisiin suojeluperusteena oleviin lajeihin ovat mahdollisia/todennäköisiä, ja varsinainen Natura-arviointi on tarpeen huomioiden lajien esiinty-

mispaikat, melun määrä ja kantautuminen, sekä muut lievemmat mahdolliset vaikutukset.

1*. Otto- ja murskaustoiminnan ajoittaminen lintujen pesimäkauden ulkopuolelle (rajoitusaika huhti-elokuu).

2**. Kuljetustoiminnan rajoittaminen päiväaikaan, jolloin tiellä on muuta-kin liikennettä ja jolloin linnut ovat vähemmän aktiivisia. Tällöin muutos nykytilaan on vähäisempi ja vastaa paremmin tilannetta, johon alueella olevat linnut ovat tottuneet.

Toiminta-aika

Toiminta-ajoksi on esitetty seuraavaa:

Toiminto	Viikonpäivät	Kellonaika
Murskaus	ma-pe	7-22
Poraus	ma-pe	7-21
Rikotus	ma-pe	8-18
Räjätys	ma-pe	8-18
Kuormaus ja kuljetus	ma-pe	6-22

Kalliokiven ottamisalueella on toimintaa tarvittaessa ympäri vuoden. Kiviaineksen räjäytys-, louhinta-, rikotus- ja murskaustoimintaa suoritetaan alueella noin 1 - 3 vuoden välein, 1 - 3 kertaa vuodessa. Murskausjakso kestää kerrallaan 2 - 7 viikkoa.

Alueen kaavoitustilanne

Alue sijaitsee Etelä-Savon maakuntakaava-alueella.

Maakuntakaavassa alueen läheisyyteen on merkitty seututien Savonlinna-Enonkoski-Sappu (st 1.150) vierustaa kulkevaksi päävesijohdon ohjeellinen linjaus. Lisäksi alueella on voimassa Haukiveden-Haapaveden osayleiskaava (740YK10019).

Hulevedet

Alue ei sijoitu minkään vesistön rantavyöhykkeelle.

Ottamisalueen hulevedet ohjautuvat pintavaluntana alueen lounaisreunalle. Alueen pohjan muotoilulla (0,5 % kaltevuus) varmistetaan, ettei louhoksen pohjalle synny vesilammikoita. Vedet johdetaan lounaisreunalta laskevaan ojastoon. Mikäli alueen pintavesien mukana havaitaan kulkeutuvan kiintoainesta, alueelle voidaan sijoittaa suunnitelmakartan osoittamaan paikkaan alaltaan noin 700 m² suuruinen laskeutusallas. Altaalta vedet johdetaan avo-ojaa pitkin etelään, laskien noin 500 metrin päässä olevaan Koira-lampeen, joita ne laskevat edelleen Tynkkylänjokeen sekä sitä kautta Haapaveteen (Saimaa). Osa louhoksen sade- ja sulamis-

vesistä voi imeytyä kallion halkeamiin. Koiralammen vedenpinnan korkeus on +77,1 m ja Haapaveden +76,3 m N60 (MML karttatieto 8.5.2026).

Kaivannaisjätteet

Toiminnasta syntyvät kaivannaisjätteet (pintamaat) käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin. Pintamaita on noin 63 000 k-m³. Kannot ja hakkuutähteet (45 k-m³) kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi. Pintamaita varastoidaan pintamaavallissa ottamisalueen ja tilarajan välisellä vyöhykkeellä.

Pilaantumattomat ylijäämämaat

Suunnitelma-alueella vastaanotetaan pilaantumattomia ylijäämäkaita Savonlinnan alueen maanrakennuskohteista. Ylijäämäkaita käytetään jyrkimpien kohtien luiskauksissa ja ottamisalueen maisemoinnissa sekä tarvittaessa melua rajoittavassa pintamaavallissa. Maita saatetaan väli-varastoida puhtaille maille osoitetulla alueella, mikäli niitä ei voida käyttää alueen maisemointiin sitä mukaa kun niitä vastaanotetaan. Osa maa-aineksesta myydään edelleen jatkokäytettäväksi. Työn tilaaja veloitetaan varmistamaan maa-ainesten laatu lähtöpäässä, jo ennen niiden kuljettamista alueelle. Puhtaiden maiden läjitystä varten varastoalueelle on varattu noin 1,23 ha laajuinen alue. Kyseiseen kohtaan muotoillaan korkeintaan 3 metriä korkuinen kumpare, johon voidaan lopulta läjittää maa-ainesta noin 27 000 m³. Luiskat muotoillaan 1:3 kaltevuudella. Ottamisalueen puhtaiden maiden vuotuinen vastaanottomäärä on enintään 25 000 tonnia. Maa-ainekset ovat pääosin savea, silttiä tai moreenia. Alueelle kuljetettavista maa-ainesten kirjanpidossa esitetään vastaanotettujen puhtaiden maa-ainesten määrä, laji ja alkuperä. Lisäksi kirjataan maiden sijoituspaikka alueella (väli-varastointi-/läjitysalue tai alueen kalliorintausten maisemointi).

Jälkihoito

Ottamistoiminnan päätyttyä alue otetaan takaisin metsätalouskäyttöön. Ottamisen päätyttyä alue siistitään, ottamiseen liittyvät rakenteet viedään pois ja seinämät luiskataan pintamailla ja vastaanotetuilla puhtailla ylijäämämailla 1:3 kaltevuuteen. Louhoksen reunamilla kallion päällä oleva maakerros luiskataan 1:3 kaltevuuteen. Louhoksen seinämät puhdistetaan irtokivistä. Kallioseinämät, jotka ovat korkeammat kuin 2 m suojataan pysyvästi suoja-aidalla, joka asennetaan 5 - 10 metrin etäisyydelle louhinta-alueen reunasta. Suoja-aita rakennetaan asentamalla maahan/kallioon kesto-

puu- tai metallitolpat, johon aitamateriaali kiinnitetään. Viimeistelyssä varastoalueen pinta pehmennetään ja alueille levitetään kasvualustaksi noin 20 cm kerros orgaanista, alueilta kuorittua maanpinta-ainesta, joka äestetään hiekkaan. Myös louhoksen pohja verhoillaan alueelta kuoritulla mailla noin 50 cm paksuudella. Mikäli pintamaita ei ole riittävästi, kasvualustaan tuodaan tutkitua, alueelle soveltuvaa maamateriaalia muualta. Pohjalle voidaan muotoilla kumpareita ja harjanteita, jotka luovat vaihtelua ja elävöittävät maisemaa. Pintamaiden levityksellä ja alueiden verhoiluilla edistetään alueen metsittymistä vaiheittain jo toiminnan aikana. Ottamisalueen luontaista metsittymistä edistetään puuston täydennysistutuksin.

Ottamistoiminnan loppuvaiheessa louhinta-alueen koillis- ja pohjoisosissa oleva korkea kallioseinä louhitaan porrastettuna. Porras louhitaan seinämään 2,0 - 2,5 metriä alemmas louhoksen yläreunasta, noin 10 metriä leveänä. Muilta osin seinämä louhitaan 7:1 jyrkkyydellä. Seinämät luiskataan noin 1:3 kaltevuudella alueelle vastaanotettavilla puhtailla ylijäämämailla tai alueen pinta-mailla. Luiskaamiseen käytetään maamassoja arviolta noin 8 000 m³. Mikäli ottamista jatketaan nyt haettavan lupakauden jälkeen 2. vaiheen alueelle, ei porrasta louhita tässä vaiheessa pohjoisreunustalle.

Louhinta

Kallionlouhinnan vaiheita kallionporaus, kiviaineksen irrottaminen räjäyttämällä ja tarvittaessa räjäytetyn louheen pienentäminen eli rikottaminen. Räjäytyksissä on käytössä yleisesti käytössä olevat NG- ja emulsio räjäytysaineet ja niitä käytetään noin 500 - 1000 g/m³ kiveä kohti.

Louhinta tehdään tavanomaisena pengerlouhintana. Louhintajyrkkyytenä käytetään noin 7:1. Ottamisalueen alin ottamistaso, johon ottaminen ulottuu, on N2000 +82,00 m. Ottamisalueen korkein kohta on noin +104,00 m. Ottamissyvyys vaihtelee näin ollen 1 - 22 metrin välillä. Ottamisen etenemissuunta on pohjoiseen / koilliseen. Ottaminen on suunniteltu tehtäväksi kahdessa vaiheessa. Nyt haetaan lupaa 1. vaiheen ottamiselle.

Murskaus

Lupahakemuksen mukaan murskeen vuosituotannon arvioidaan olevan keskimäärin 39 000 t/a ja enintään 64 000 t/a. Tuotteet varastoidaan väliaikaisesti varastoalueelle ja ottamisen edetessä myös louhinta-alueen pohjalle.

Murskauslaitos sijaitsee louhinta-alueen lounaispuolella. Murskauslaitos kuitenkin liikkuu murskauksen edetessä louhinta-alueella siten, että laitos sijoitetaan mahdollisimman lähelle kallioseinämää ja mahdollisimman alhaiselle tasolle ympäröivään maastoon nähden. Louhe siirretään pyöräkuormaajalla tai kaivinkoneella siirrettävään dieselkäyttöiseen murskauslaitokseen (moobiilmurskain), jolla murskaus suoritetaan. Laitos koostuu yleensä esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta, hihna kuljettimista sekä seulasta. Murskeen siirtoon ja kuormaukseen käytetään pyöräkuormaajaa. Valmis murske kuljetetaan asiakkaille kuorma-autoilla. Käyttöenergia tuotetaan aggregaatilla, jonka polttoaineena on kevyt polttoöljy.

Kemikaalit

Murskauksessa ja työkoneissa käytettävän kevyen polttoöljyn keskimääräinen kulutus on toimintavuonna 32 m³/v ja maksimimäärä 52,5 m³/a. Poltto- ja voiteluaineet säilytetään ylitäytönestimillä varustetuissa kaksoisvaippasäiliöissä huoltooperävaunussa murskausjakson aikana. Koneiden tankkausta valvotaan joka kerta ja tankkauskalusto on varustettu sulkuventtiilillä. Räjähdyksineitä ei säilytetä alueella, vaan ne tuodaan paikalle ennen räjäytystä. Polttoaine- ja öljyvahinkoihin on varauduttu imeytysturpeella tai imeytysaineella.

Liikenne

Toiminta-aikana on keskimäärin noin 5 - 15 ja enintään 40 raskaan ajoneuvon käyntiä vuorokaudessa. Lähin yleinen tie on Enonkoskentie, joka kulkee pohjois-eteläsuunnassa noin 300 m päässä alueen länsipuolella. Ottamisalueelta liikennöinti tapahtuu alueelle rakennettavan työmaatien ja kiinteistöllä sijaitsevan metsäautotien kautta. Metsäautotie yhdistyy pohjoisessa Rinkiläntielle, joka liittyy lännessä Enonkoskentielle. Rinkiläntie ja Enonkoskentie ovat asfalttipintaisia. Alueen työmaatie ja metsäautotie ovat sorapintaisia. Työmaatien ja metsäautotien pölyämistä kastellaan vedellä tarvittaessa pölyn estämiseksi.

Päästöt ilmaan

Toiminnasta syntyvät päästöt ilmaan ovat hiilidioksidin osalta keskimäärin 165 t/a, rikkidioksidin osalta 0,05 t/a, typen oksidien osalta 2,5 t/a ja hiukkasten osalta 0,3 t/a.

Melu, pöly

Melua ja pölyä syntyy kallion porauksesta, räjäytyksistä, louheen rikotuksesta, kiviaineksen murskauksesta ja murskauksesta sekä lastaus- ja kuljetustoiminnasta. Porauskalustona käytetään poravaunua. Suurten kivilohkareiden rikottaminen tehdään kaivinkoneeseen kiinnitetyllä hydraulisella iskuvasaralla. Murskauksesta syntyvää melua torjutaan aseman koteloinnin, kumituksen tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla sekä maavallien ja toimintojen, kuten varastokasojen sopivalla sijoittelulla. Melun torjumiseksi etelän suuntaan, varastoalueelle sijoitetaan melumallinnuksen mukaisesti vähintään 3 metrin korkuinen pintamaavalli. Vallia voidaan tarvittaessa korottaa puhtailla ylijäämämailla. Vallin harja tehdään tasolle +84,50 m ja se luiskataan 1:3 kaltevuudella. Maavallin harjan leveys on noin 2 metriä ja pituus noin 130 metriä.

Murskauksen ja seulonnan pölyntorjunnassa käytetään vain puhdasta vettä. Pölyn leviämistä estetään kastelemalla murskattava materiaali ja koteloimalla murskauslaitoksen kuljettimet ja seulat. Lisäksi pölyämistä vähennetään pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä. Pölyn leviämistä estetään laitteiston säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla. Pölyn sidontaan mahdollisesti tarvittava vesi tuodaan alueelle alueen ulkopuolelta. Vettä käytetään 90 m³/v ja maksimissaan 120 m³/v.

Tuotetun kiviaineksen (murskeiden) keskimääräinen varastointiaika on 1 - 5 vuotta. Tuotteet varastoidaan väliaikaisesti varastointialueelle ja ottamisen edetessä myös louhintaluonnon pohjalle. Alueelle kuljetettavista maa-aineksista pidetään kirjaa. Kirjanpidossa esitetään vastaanotettujen puhtaiden maa-ainesten määrä, laji ja alkuperä. Lisäksi kirjataan maiden sijoituspaikka alueella (välivarastointi-/lajitysalue tai alueen kalliorintausten maisemointi).

Tärinä

Ottotoiminnasta erityisesti tärinää aiheuttavat louhintaräjäytykset. Räjäytyksistä aiheutuva tärinä on lyhytaikaista, eikä se suurella todennäköisyydellä aiheuta vaurioita lähialueille. Alueella tehdään koeräjäytyksiä ja tärinämittauksia tarvittaessa.

Toiminnan riskit

Toiminnan merkittävät ympäristöriskit ovat työkoneiden vuodot, murskausaseman toimintahäiriöt tai mahdolliset tulipalot. Murs-

kausaseman toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia vähennetään laitteiston huollolla ja tarkkailulla. Lisäksi henkilökunta koulutetaan vaaratilanteiden varalle. Kaikista onnettomuus- ja poikkeustilanteista ilmoitetaan Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarvittaessa myös Etelä-Savon pelastuslaitokselle.

Hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaan toiminnalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen. Toiminnalla ei katsota olevan laaja-alaisia vaikutuksia maaperään tai pinta- tai pohjavesiin. Hankkeen kaukomaisemavaikutukset jäävät vähäisiksi, sillä suunnitelma-alueen ympäristö on pääosin metsää. Ainoastaan alueen lounaispuolinen alue on hakattua aluetta, jolloin lounaasta ja Enonkoskentieltä katsottuna alue näkyy sitä kautta. Ottamisalueesta 500 metrin säteellä sijaitsee kuitenkin ainoastaan tiestöä ja maa- ja metsätalousalueita.

Jätehuolto

Toiminta-alueella ei synny käsiteltäviä jätevesiä. Tilapäisesti alueelle sijoitettava sosiaalitala kuivakäymälöineen on käytössä henkilökunnalle. Toiminnasta arvioidaan syntyvän metallia 500 kg/v ja yhdyskuntajätettä 60 kg/v, ne toimitetaan kierrätykseen tai jätteenkeräykseen. Vaarallista jätettä arvioidaan syntyvän 300 kg/v, ne toimitetaan vaarallisten jätteidenkeräykseen. Alueella ei synny pysyvää kaivannaisjätettä tai kaivannaisjätettä, jolla olisi ympäristövaikutuksia. Toiminnanharjoittaja huolehtii alueen siisteydestä ja jätehuollosta koko toiminnan ajan.

Seuranta ja tarkkailu

Laitoksella pidetään jatkuvaa käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenevät kaikki toimintaan liittyvät tapahtumat. Päästö- ja vaikutustarkkailua (pöly, värinä ja melu) tarkkaillaan aistinvaraisesti sekä mittauksia suoritetaan erityisen syyn vaatiessa. Toiminnan tarkkailua suoritetaan silmämääräisenä havainnointina koneiden ja laitteiden kunnosta. Erillistä päästö- ja vaikutustarkkailua ei ole suunniteltu tehtäväksi. Laitoksen toiminnasta kootaan vuosiraportti.

ASIAN KÄSITTELY:

Kuuleminen:

Hakemuksesta julkaistiin vireilletulokuulutus 7.5. – 15.6.2026 sekä 22.6. – 29.7.2026 Savonlinnan kaupungin verkkosivuilla ja 13.5.2026 paikallislehti Savonmaassa. Lisäksi kuulutus lähetettiin tiedoksi naapurikiinteistöille, alle 500 m etäisyydellä murskausalaitoksesta oleville kiinteistöille, Tynkkylänjoen osakaskunnan edustajalle, Rinkiläntien tiekunnalle, Itä-Suomen Elinvoimaksekselle

(Haapalantie ja Savonlinna-Enonkoski-Sappu).

Kuulemisaikana jätettiin yhdeksän hakemusta koskevaa mielipidettä ja muistutusta, joista yksi muistutus yhteisesti kolmen yksityishenkilön toimesta ja jossa mukana myös 93 yksityishenkilöä.

Hakemusta koskeva avoin kuulemistilaisuus järjestettiin 28.7.2026 Savonlinnan kaupungintalolla, josta ilmoitettiin 1.7.2026 paikallislehti Savonmaassa.

Muistutukset ja mielipiteet liittyvät muun muassa meluun, toiminta-aikoihin, Natura-alueeseen ja luontoarvoihin, hulevesien johtamiseen ja käsittelyyn, raskaaseen liikenteeseen, tärinävaikutuksiin (rakennukset), kaivoihin ja vesihuoltoon sekä jätevesijärjestelmiin liittyviin vaikutuksiin sekä mahdollisiin vaikutuksiin kiinteistöihin ja niiden arvoon sekä ottamisalueesta yli 1.9 km päässä sijaitsevaan raviratatoimintaan. Muistutukset ovat olleet kokonaisuudessaan CloudMeetingissä luottamushenkilöiden nähtävillä ennen päätöksentekoa osana listaliitettä B.

Lausunnot:

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Savonlinnan kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta (Itä-Savon ympäristöterveydenhuollolta), rakennusvalvontaviranomaiselta, kaavoitusviranomaiselta, Savonlinnan museolta / Etelä-Savon alueelliselta vastuumuseolta, Lupa- ja valvontavirastolta sekä Itä-Suomen elinvoimakeskuksesta.

Terveydensuojeluviranomainen totesi lausunnossaan 22.5.2026 puoltavansa ympäristölupaa ja maa-ainesten ottamiseen seuraavien ehtojen:

Toiminta tulee järjestää hakemuksen mukaisesti ja siten, että harjoitettava toiminta ei aiheuta terveydensuojelulaissa ja -asetuksessa tarkoitettua terveyshaittaa.

Toiminta ei saa aiheuttaa riskiä pohjaveden laadulle missään olosuhteissa eikä toiminnasta saa aiheutua vaikutuksia vesistöihin.

Toiminnasta aiheutuva melu/tärinä ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 (asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista) mukaisia melutason ohjearvoja lähimmässä häiriintyvissä asuinkiinteistöissä eikä ulkomelu saa ylittää valtioneuvoston päätöksen (993/92) melun ohjearvoja.

Toiminnasta (myös toiminnan liikennöinti) ei saa aiheutua terveys-

haittaa pölypäästöjen osalta toiminta-alueen läheisyydessä oleville kiinteistöille. Tarvittaessa pölynsidonta tulee toteuttaa kastelemalla puhtaalla vedellä.

Mikäli lähimmistä häiriintyvistä kohteista on jätetty muistutuksia tai toiminnasta tulee meluun liittyviä valituksia, tulee melu/täriäselvitys tehdä tallentavaa melumittausta käyttäen, huomioiden luonteeltaan iskumainen ja kapeakaistainen melu, jolloin todellinen toiminnan melutaso voidaan luotettavasti todeta.

Kemikaalien ja muun alueen jätehuollon toteutuksessa, käsittelyssä ja varastoinnissa on noudatettava huolellisuutta ja varovaisuutta terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Erityisesti on huolehdittava siitä, ettei kemikaaleja pääse valumaan maaperään ja sitä kautta vesistöön ja pohjavesiin missään olosuhteissa.

Luvan myöntäjän edellyttämät mahdolliset toiminnan tarkkailuvelvoitteet ja vaatimukset, tarkkailumittausten(melu/täriä) sekä näytteiden (pohjavesi) tulokset tulee toimittaa myös terveydensuojeluviranomaiselle.

Rakennusvalvontaviranomainen totesi lausunnossaan 9.7.2026, että rakennusvalvonta puoltaa maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämistä ja sillä ei ole hakemuksesta lausuttavaa.

Lupa- ja valvontavirasto totesi 11.6.2026 lausunnossaan seuraavaa: *Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan hakemuksen liitteinä oleva luontoselvitys on riittävä, kun otetaan huomioon alueen lähtötiedot ja luontoselvityksen tiedot. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan hankealueen lähellä oleva Haapalahden Natura 2000-alueen osalta tulee huomioida valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista, jonka 2 §:n mukaan luonnonsuojelualueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB. Haapalahden Natura 2000- alueen suojelun perusteena on linnusto. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisella toiminnalla ei edellä mainitun lisäksi arvioida olevan luonnonsuojelulain mukaisia esteitä tai rajoitteita, kun otetaan huomioon alueen lähtötiedot ja hakemuksessa esitetyt tiedot. Hakemuksen mukaan alueelta tulevat hulevedet voidaan allastaa, mikäli alueen pintavesien mukana havaitaan kulkeutuvan kiintoainesta.*

Lupa- ja valvontaviraston luonnonsuojelun yksikkö, luonnonsuojelun valvonta ja poikkeusluvut totesi 30.7.2026 seuraavaa: *Tehtyjen luontoselvitysten perusteella hankealueella ei esiinny huomionarvoisia luontokohteita tai lajeja, jotka tulisi erityisesti ottaa huomioon hankkeen toteutuksessa. Luontoselvityksistä ei käy*

ilmi, onko tarkasteltu myös kirjoverkkoperhosen esiintymisen potentiaalia. Kyseinen laji on luontodirektiivin IV-liitteen tiukkaa suojelua edellyttävä laji, jonka esiintymispotentiaali tulisi aina metsämaastossa muistaa ottaa huomioon. Perhosen toukkien ravintokasveja esiintyy kuitenkin kasvillisuusselvityksen mukaan sen verran pienellä alalla (muutamalla metsikkökuviolla), että riski on tässä tapauksessa pieni ja luontoselvitykset katsotaan tässä tapauksessa riittäviksi.

Läheisen Haapalahden Natura 2000-alueen osalta Lupa- ja valvontavirasto on aiemmassa lausunnossaan todennut, että valtioneuvoston asetuksessa (993/1992) määriteltyjen melutason ohjearvojen noudattaminen luonnonsuojelualueella varmistaa, että Natura-alueen suojelun perusteena olevaan linnustoon ei kohdistu todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia, jolloin Natura-arviointi ei olisi tarpeen. Luonnonsuojelulain 34 § kieltää Natura 2000-alueen suojelun perusteena olevien luonnonarvojen merkittävän heikentämisen. Luonnonsuojelualueella, kun kyseessä olevalla Haapalahden Natura 2000-alueella, tämä tarkoittaa päiväohjearvoa 45 dB. Melumallinnuksen mukaan melu pysyisi Natura-alueella noin 40-55 desibelin välillä, kun mukaan ei lasketa puuston vaimentavaa vaikutusta.

Lupaehdoissa tulisi edellyttää meluntorjuntaa siten, että melu pysyy luonnonsuojelualueella ohjearvojen puitteissa. Tarpeen mukaan tulee edellyttää uutta melumallinnusta, jos melun määrästä jää epäselvyys. Jos melun ei voida arvioida pysyvän ohjearvojen puitteissa, on vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteisiin arvioitava Natura-arvioinnissa.

Hakemuksen liitteeksi oli nyt laadittu Natura-arviointivelvollisuuden selvitys, jonka johtopäätöksenä oli kuitenkin, että merkittävien vaikutusten poissulkemiseksi tarvittaisiin lieventäviä toimenpiteitä. Luonnonsuojelulain 35 § ei erottele toisistaan Natura-arviointivelvollisuuden selvitystä (ns. Natura-tarveharkinta) ja Natura-arviointia, mutta tätä kaksiportaista menettelyä ja sisältövaatimuksia on täsmennetty Euroopan komission tiedonannoissa (Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö - Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan säännökset. C(2018) 7621 final, Bryssel 21.11.2018 ja Natura 2000 -alueisiin liittyvien suunnitelmien ja hankkeiden arviointi – Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 ja 4 kohtaa koskevat menetelmäohjeet. C(2021) 6913 final, Bryssel 28.9.2021).

Kyseisten tiedonantojen mukaan lieventäviä toimenpiteitä ei voi ottaa huomioon Natura-arviointivelvollisuuden selvityksessä, vaan jos on tarve lieventäville toimenpiteille vaikutusten poissulke-

miseksi, tulee hankkeesta laatia varsinainen Natura-arviointi. Kuitenkin Lupa- ja valvontavirasto kiinnitti huomiota laaditussa selvityksessä siihen, että siinä ei oltu hyödynnetty hanketta varten laadittua melumallinnusta lainkaan, ja näin selvityksen johtopäätökset meluvaikutuksen merkittävydestä ovat kyseenalaisia ja perustuvat arvailuun.

Itä-Suomen elinvoimakeskus totesi lausunnossaan 26.5.2026, että liikenneosaston rekistereistä ei löydy lupatietoja Haapalan-tiehen (mt 15379) yhdistyvän metsäautotien liittymästä. Liittymälle tulee hakea liittymän käyttötarkoituksen muutoslupa Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen keskitetyistä liikenteen lupapalveluista, koska liittymän käyttötarkoitus muuttuu oleellisesti.

<https://elinvoimakeskus.fi/liittymalupa-maantiehen>

Liikenneosastolla ei ole muutoin huomautettavaa ottamistoiminnan etäisyyteen maanteihin nähden.

Kaavoitusviranomaisen totesi lausunnossaan 20.5.2026 seuraavaa:

Lupahakemus:

Luvan hakija hakee kiinteistölle 740-549-1-166 maa-aineslain mukaista lupaa kalliokiviaineksen ottamiseen sekä ympäristölupaa kallion louhintaan ja louheen murskaukseen. Lisäksi hakemus koskee puhtaiden maa-ainesten vastaanottoa ja loppusijoittamista alueelle. Nyt käsiteltävä hakemus kohdistuu ottamistoiminnan 1. vaiheeseen. Alueella ei ole ollut vastaavaa toimintaa aikaisemmin.

Kaavatilanne:

Kiinteistöllä 740-549-1-166 on voimassa Haukiveden-Haapaveden osayleiskaava 740YK10019 (voimaantulo 12.2.2002), jossa alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Alueelle ei ole tiedossa sellaista kaavamuutosta tai muuta maankäytön muutosta, joka olisi esteenä hakemuksen mukaiselle toiminnalle. Alueen pohjoispuolella sijaitsevat kyläkeskuksen alue (AT) sekä kyläalueen raja (ak).

Asutus:

Maa- ja metsätalousalueen ympäristössä sijaitsevat Uusi-Haapalahti, Tynkkylänjoki ja Haapalahti. Alueen lähiympäristössä on kyläasutusta ja haja-asutusta, minkä vuoksi toiminnasta aiheutuvat melu-, pöly- ja liikennevaikutukset on hallittava siten, ettei

toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa lähialueen asutukselle tai kyläympäristölle.

Lausunto:

Kaavoituksen näkökulmasta hanke voidaan puoltaa. Voimassa oleva Haukiveden-Haapaveden osayleiskaava, jossa suunnittelu-alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M), ei ole esteenä kallion louhinnalle, murskaukselle eikä puhtaiden maiden vastaanotolle hakemuksessa esitetyssä laajuudessa. Toiminnassa on kuitenkin huolehdittava siitä, että melu-, pöly-, liikenne- ja hulevesivaikutukset pysyvät hallinnassa eikä toiminnasta aiheudu haittaa ympäristölle tai lähialueen asutukselle. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee toteuttaa asianmukaisesti ottamistoiminnan päätyttyä.

Savonlinnan museo / Etelä-Savon vastuumuseo totesi lausunnossaan 3.6.2026, että Haukiveden-Haapaveden osayleiskaavassa (2002) aluetta koskee merkintä M. Alueen pohjoispuolella kulkee kyläalueen raja. Alueelle ei ole asemakaavaa.

Haapalan paikallisesti arvokas kylä, jolla on inventoinnin mukaan kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja, sijaitsee lähimmillään noin 840 m päässä ottamisalueesta. Etäisyys on riittävä, eikä hanke heikennä alueen maisema-arvoja.

Myöskään arkeologisen kulttuuriperinnän osalta hakemuksesta ei ole huomauttamista.

Luvan hakijan kuuleminen ennen päätöksen tekoa:

Hakijalle varattiin 16.6.2026 mahdollisuus vastineen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksessa esitetyistä asioista 30.6.2026 mennessä.

Toiminnanharjoittaja toimitti 18.6.2026 lupahakemuksen täydennyksenä saapuneen Hirsikankaan maa-ainestenottoalueen luontoselvityksen sekä Natura-harkinta Hirsikankaan maa-ainestenottohankkeen vaikutuksista Haapalahden Natura 2000-alueeseen.

Hakijalle varattiin 29.7 ja 30.7.2026 mahdollisuus vastineen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksessa esitetyistä asioista 13.8.2026 mennessä. Toiminnanharjoittajalle on annettu aikaa toimittaa vastine sekä uusi meluselvitys ennen lautakunnan ko-

kousta.

Toiminnanharjoittaja toimitti 26.8.2026 saapuneen Envineer Oy:n 25.8.2026 laatiman Hirsikankaan maa-aineksen ottoalueen uuden meluselvityksen, jonka mukaan toiminnoista aiheutuvat päivä- ja yöaikaiset keskiäänitasot (L_{Aeq}) ovat lähimpien kiinteistöjen pihalueilla alle 55 ja 50 dB, ja ovat siten valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset. Melun ei mallinnuksessa katsota leviävän lähimmille asuinkiinteistöille merkittävässä määrin. Lisäksi Natura-alueelle asetettu 45 dB melutason raja ei ylitä. Uutta meluselvitystä ei laitettu nähtäville, koska selvityksen mukaan melu vähenee myös Natura-alueen suuntaan rakennettavan meluvallin/ varastokasan ansiosta.

Toiminnanharjoittaja on vastineessaan 9.9.2026 ottanut kantaa Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon (30.7.2026) sekä lähiasukkaiden muistutuksiin liittyviin seikkoihin. Vastineessa tuli esille muun muassa seuraavaa:

- Natura-arviointivelvollisuuden selvitys katsottiin riittäväksi, että Natura-arviointia ei tarvitse tehdä, edellyttäen tehtäväksi lieventäviä toimenpiteitä (louhinnan, murskauksen ja rikotuksen) rajaaminen pesintäkauden (huhti-elokuu) ulkopuolelle ja uuden melumallinnuksen tekeminen)
- Uudella melumallinnuksella määriteltiin rakennettavaksi lisää meluvallia siten, että määrätty desibeliraja Natura-alueelle alittuu
- Kuljetustoiminta ajoittuu pääasiassa 6 (7) -18 (19) välille, yöaikaan ei ole kuljetuksia eikä myöskään jalostustoimintaa, viikonloppuisin ja arkipyhinä ei ole jalostus- eikä kuljetustoimintaa
- Luonto- ja kasvillisuus selvityksiin on tehty uusintakäyntejä maastossa ja selvityksissä on todettu, että hankealueella ei ole sopivaa elinympäristöä lepakoille, liito-oraville ja viitasammakoille
- Kirjoverkkoperhosen osalta ravintokasvien pieni määrä ei anna mahdollisuutta kirjoverkkoperhosen elää alueella
- Meluvaikutuksia tullaan mittaamaan melumittareilla lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja tarvittaessa tehdään melusuojuuksia, että meluarvot pysyvät riittävän matalina valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisesti
- Pohjoisen puolella on kalliorintaus edessä, joka vaimentaa äänet hyvin pohjoisen asutusalueelle
- Etelä-kaakko suunnan melut saadaan pienennettyä vaatimuksiin meluvalleilla ja jalostuskasojen sijoittelulla
- Lähimmistä muutamista talousvesikaivoista otetaan vesinäytteet kaupungin ohjeistuksen mukaisesti ennen toiminnan aloitusta ja toiminnan aikana järkevin väliajoin
- Jos kiviaineksenottotoiminnasta aiheutuu valumavesien suhteen

ongelmia tulvamielessä, tehdään asialle korjaavia toimenpiteitä
-Lähimpiin rakennuksiin tehdään katselmukset, joissa todetaan mahdolliset aikaisemmat vauriot rakennelmiin ja täten voidaan nähdä, mikäli louhinta aiheuttaisi vaurioita

- Lähimpiin asuintaloihin asennetaan räjäytysten aikana tärinämitarit tärinöiden havaitsemiseksi, louhinnan ei katsota aiheuttavan vaurioita rakennuksiin / kaivoihin, koska etäisyydet ovat 500–800 metriä.

Vastine on ollut kokonaisuudessaan CloudMeetingissä luottamushenkilöiden nähtävillä ennen päätöksentekoa osana listaliitettä B.

Tarkastuskäynnit:

Ympäristötarkastaja on tehnyt 17.11.2025 luvituskäynnin, jossa tuli esille muun muassa seuraavia asioita:

- 1) Toiminnanharjoittajan edustajan mukaan melu voi kuulua lähimmälle asuinalueelle. Ottamisalueelta luoteeseen sijaitsee asuinalue, etelässä ja koillisessa on lisäksi asutusta.
- 2) Tien lounaispuolen ottamisalueelle kallio jäisi toiminnanharjoittajan edustajan mukaan suojaksi.
- 3) Toiminnanharjoittajan edustajan mukaan ottoalueesta luoteeseen Haapalantien lähellä on ollut liito-oravahavaintoja sekä merkittävä luontoalue.
- 4) Hakkuualueelle tulee aloituskohta, josta lähdetään ottamaan maa-ainesta. Hakkuu alueelta lähdetään ottamaan kalliota länteen päin.
- 5) Hakemuksen laadinta lähtee vireille pikimmiten.
- 6) Toiminnanharjoittajan edustajan mukaan kiinteistön RN:o 740–549–1–161 (Päivärinne) lähellä on petolintu tai haukkamerkinä, muttei niiden pesää.
- 7) Ottamisalueella on muuten metsää, paitsi metsähakkuualueella.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU JA PERUSTELUT:

Päätös:

Lautakunta päättää:

- 1) **myöntää** hakijalle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-

ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan kivenlouhinta- ja murskaustoiminnalle sekä jätteen ammattimaiselle käsittelylle ja hyödyntämiselle (pilaantumattomat ylijäämämaat).

2) **hyväksyä** lupahakemuksen mukaista toiminta-aluetta koskevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman esitetyssä muodossaan (YSL 113 §).

Lisäksi lautakunta päättää **hylätä** hakemuksen toiminnan aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa.

Lupamääräykset:

Toimintaa koskevat määräykset

1. Lupahakemuksen tarkoittamia toimintoja on harjoitettava (myös mahdollisten aliurakoitsijoiden osalta) 30.4.2026 vireille tulleiden ja 22.6.2026 ja 26.8.2026 täydennettyjen maa-ainesten ottamis- ja ympäristölupahakemusten, ottamissuunnitelman, hakemuksista annettujen lausuntojen sekä lausunnoista ja muistutuksista annetun vastineen mukaisesti, ellei lupamääräyksistä jäljempänä muuta johdu (YSL 7 §, 52 § ja 83 §:t, YSA 2 §).

Jos ympäristönsuojelulain, maa-ainestenottolain tai jätelain nojalla annetaan lupamääräyksiä ankarampia tai poikkeavia säännöksiä, on niitä tämän luvan estämättä noudatettava.

Toiminnan tulee täyttää louhinnan ja murskauksen osalta ns. MU-RAUS-asetuksen (800/2010, 314/2017) vaatimukset. Melua tai pölyä aiheuttaman toiminnan etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun pihalueeseen on oltava **vähintään 300 m**.

Luvan myöntämisestä on tehtävä merkintä ottamissuunnitelmaan.

2. Luvan haltijan tulee ennen tämän luvan mukaisen toiminnan aloittamista pyytää järjestettäväksi **aloituskokous**, johon osallistuvat luvan haltijan ja lupaviranomaisen lisäksi maa-ainesluvan valvontaviranomainen.

Ottamissuunnitelman ja lupamääräysten noudattamisen sekä maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä **katselmuksia** (MAL 14 §).

3. Lupa koskee lupahakemuksessa esitettyä **7,35 ha:n** ottamis-aluetta, **3,24 ha** louhinta-aluetta (vaihe 1) sekä enimmillään **230 000 k-m³** ottamismäärää. Ottamisalueen laajuus ei saa ylittää ottamissuunnitelmassa esitettyä.

Kallionottoa ei saa ulottaa 30 m lähemmäs naapurikiinteistön rajaa ilman ko. naapurikiinteistön kirjallista suostumusta.

4. **Koko ottamisalue tulee merkitä maastoon** noin 20 m välein sijoitetuilla yläpäästään maalatuilla **puupaaluilla, lippusiimalla tai varoitusnauhalla sekä ottamisalueesta varoitavilla kylteillä**, jotka ovat vähintään 10 m ottamisalueen rajaa ulompana. Rajauksen merkinnät on pidettävä paikallaan koko ottamistoiminnan ajan (MAL 11 §).

5. Louhinta on tehtävä ottamissuunnitelman mukaisesti ja loppuvaiheessa portaittain niin, että lopullisen **luiskan kaltevuus on vähintään 1:3 ja lisäksi kohtiin mihin jää kallioseinämiä tulee suojata pysyvästi korroosionkestävällä metalliverkkoaidalla tai vastaavan suojan antavalla rakenteella asianmukaisine varoitusmerkkeineen.**

Putoamisvaarasta on varoitettava kyltein, jotka sijoitetaan ympäröivään maastoon rintauksen päälle. Aitauksen ja jyrkänteen välinen reuna-alue on pidettävä raivattuna. **Suoja-aita sekä varoitusmerkinnät ja -nauhat tulee pitää kunnossa kaikissa olosuhteissa, ottamisen aikana sekä myös ottamistoiminnan jälkeen.** Mikäli rikkonaisia kallioseinämiä havaitaan, tulee ne pengertää tai loiventaa rinteiksi. Seinämät ja rinteet eivät saa aiheuttaa vaaraa ja asiattomien henkilöiden pääsy ottamisalueen jyrkille rinteille tulee estää.

6. Ottamisalue on maisemoitava sitä mukaa, kun ottaminen on saavuttanut luiskakaltevuuksineen luvan mukaisen lopputilanteen (YSL 66 §, MAL 11 §).

7. Ottamisalueen ympärille **tulee jättää suojapuustoa** siltä osin, kun sitä ei ole poistettu.

Ottaminen tulee toteuttaa siten, ettei tiiviitä reuna-alueiden maakerroksia rikota (MAL 11 §). Ottaminen tulee toteuttaa siten, ettei tiiviitä reuna-alueiden maakerroksia rikota ja siten, että pintavesivalunnan mukana ottamisalueelta ei kulkeudu ympäristöön epäpuhtauksia ja että ottaminen ei vaikuta valuma-alueella olevien vesistöjen pinnan korkeuteen (MAL 11 §).

Ylijäämämaiden vastaanotto, välivarastointi ja loppusijoitus

8. Toiminnanharjoittajan maanrakennustöistä tuotavia pilaantumattomia ylijäämämaita (LoW jätekoodi 17 05 04) saadaan vastaanottaa ja välivarastoida ko. kiinteistöllä hakemuksen mukaisesti.

Pilaantumattomia ylijäämämaita saa läjittää enintään sen määrän, mitä meluesteet ja jälkihoito (jyrkimpien kohtien luiskaus, maise-mointi) sekä 1,23 ha alueelle läjitettävä määrä (27 000 t) edellyttävät.

Vastaanotettavien ylijäämämaiden haitta-ainepitoisuudet eivät saa ylittää maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (VNA 214/2007) alempia ohjearvoja. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa määrätä tuodun ylijäämämaan puhtauden selvittämisen näytteenotoin. **Mikäli ylijäämämaan pilaantumattomuudesta ei ole varmuutta, se tulee erikseen selvittää näytteenotoin ennen tuomista alueelle tai toimittaa maa-aines muualle kyseisille maille hyväksyttyyn vastaanottopaikkaan.**

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä alueelle vastaanotettavista ja loppusijoitettavista ylijäämämaiden alkuperästä, laadusta ja määrästä. **Mikäli alueelle vastaanotettujen ylijäämämaiden joukosta löytyy jätelajeita, on jäte-erä palautettava välittömästi jätteen tuottajalla tai toimitettava hyödynnettäväksi ja käsiteltäväksi laitokselle, jolla on ympäristölupa kyseisen jätteen vastaanottamiseen.** Vastaanotettujen, välivarastoitavien ja loppusijoitettujen ylijäämämaiden laadusta ja määrästä tulee pitää kirjaa. Asiaton pääsy ja ylijäämämaiden luvaton sijoittaminen alueelle on estettävä. (YSL 7 §, YSL 8 §, YSL 49 §, YSL 52 §, YSA 2 §, JL 8 §, VNA 214/2007).

Tarkemmat laskelmat **meluvalleihin** käytettävistä maa-ainesmassoista ja tiedot niiden alkuperästä tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Alueelle tuotavat pilaantumattomat maa-aineskuormat **on tarkastettava ja kirjattava vastaanotettaessa** siten, että määrättyt raportointitiedot pystytään niiden pohjalta antamaan.

Välivarastoitavaksi tarkoitettuja ja jatkokäyttöön kelpaavia maa- ja kiviaineksia saa varastoida alueella korkeintaan **kolmen (3) vuoden** ajan. Vastaanotettujen, välivarastoitavien ja loppusijoitettujen ylijäämämaiden laadusta ja määrästä **tulee pitää kirjaa**, joka on vaadittaessa esitettävä valvonta- tai lupaviranomaiselle myös vuo-

siraportin ulkopuolisena ajankohtana.

Silloin kun toiminnanharjoittajan maanrakennustöistä tuodaan pilaantumattomia ylijäämämaita kallionottoalueen maisemointiin, **tulee siitä erikseen ilmoittaa kahta (2) viikkoa ennen** valvontaviranomaiselle valvonnan mahdollistamiseksi. Loppusijoittamisen tulee olla suunnitelmallista ja palvella alueen maisemointia.

Sijoitettavien ylijäämämaiden tulee teknisesti soveltua maisemointiin eivätkä saa sisältää vieraslajeja tai niiden osia. Mikäli vieraslajeja kaikesta huolimatta havaitaan, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä **viipymättä** niiden torjuntatoimenpiteisiin.

Toiminta-ajat

9. Louhinta ja murskaus sekä muut toimintaan liittyvät erittäin häiritsevää melua aiheuttavat työvaiheet **on kielletty vuosittain 1.4. – 31.8. välisenä aikana, jouluaattona sekä arkipyhinä** (YSL 142 §, VNp 993/1992). Valmiiden tuotteiden kuljetus ja siihen liittyvä toiminta on sallittua 12 kuukautta vuodessa kellonaikarajoitukset huomioon ottaen.

Toimintaa saa harjoittaa seuraavasti (VNa 800/2010 § 8, VNa 314/2017):

- murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana
- poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana;
- rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
- räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja
- kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Melu ja tärinä

10. Toiminnasta aiheutuva melutaso **ei** saa ylittää yhdessä alueella muiden melua aiheuttavien toimintojen kanssa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ulkona klo 7–22 välisenä aikana ekvivalenttitason (L_{Aeq}) arvoa **55 dB** asumiseen käytettävillä alueilla ja klo 22–7 välisenä aikana 50 dB.

Loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja Haapalahden Natura2000-alueella melutaso ei saa ylittää **45 dB** (Vnp 993/1992, 2 §). Melun etenemistä tulee tarvittaessa ehkäistä toiminnassa tarvittavan kaluston ja materiaalikasojen sijoittelulla. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- ja laskentatulokseen on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon (Vnp 993/1992, 4 §).

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää häiriintyvien kohteiden (mukaan lukien loma-asunnot) sisätiloissa asuinkiinteistöjä koskevia sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (545/2015) annettuja ohjearvoja.

11. Melun etenemistä tulee ehkäistä toiminnassa tarvittavan kaluston ja materiaalikasojen sijoittelulla. Murskauksen meluhaitat tulee minimoida käyttäen laitteistoissa kumisuoja ja rännejä, kattamalla kuljettimet, käyttämällä kumisia seulaverkkoja tai muilla yhtä tehokkailla parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavilla laiteteknisillä ratkaisulla (VnA 800/2010 6 §).

12. Melua tulee tarkkailla toiminnan aikana aistinvaraisesti. Lisäksi toiminnanharjoittajan **on mittaautettava** kustannuksellaan tämän päätöksen antamisen jälkeen ulkopuolisella asiantuntijalla toiminnasta (rikotus, murskaus) aiheutuvaa **melua lähimpien asuinkiinteistön (meluselvityksen pisteet A1 – A6) oleskeluun tarkoitetulla piha-alueella ottamistoiminnan ensimmäisen toimintajakson aikana**. Ko. toimintojen tulee olla mittauksen aikana täysimääräisesti käynnissä. Mittauksissa tulee tarvittaessa ottaa huomioon melun iskumaisuus ja kapeakaistaisuus. **Lisäksi lähimmällä Natura-alueella (Haapalahti) tulee suorittaa toiminnan rikotuksen ja murskauksen aikainen melumittaus.**

Mittausuunnitelma on toimitettava ympäristölupaviranomaiselle viimeistään kahta viikkoa ennen mittauksia. Mittaustulokset on toimitettava lupa- ja terveydensuojeluviranomaiselle viipymättä mittausraportin valmistuttua. Mittausten niin osoittaessa, on ryhdyttävä riittäviin toimenpiteisiin haittojen vähentämiseksi (YSL 6 §, 62 §, 142 § ja 209 §).

Lupaviranomaisella on oikeus tarvittaessa **antaa tarpeellisia määräyksiä toiminta-alueen melu- ja värinähaittojen edelleen rajoittamiseksi sekä toiminta-alueen, Natura-alueen (Haapalahti) sekä lähimpien häiriintyvien kiinteistöjen melu- ja värinävaikutusten seuraamiseksi mittauksin.**

13. Räjähälytykset ja louhinta tulee suunnitella ja toteuttaa valtio-

neuvoston asetuksen *Räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011)* mukaisesti. Räjäytykset tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että aiheutuva tärinä jää mahdollisimman pieneksi. Tärinähaittaa voidaan hallita samanaikaisesti räjähtävää räjähdysainemäärää säätelemällä.

14. Räjäytyksen aiheuttamaa tärinää tulee tarkkailla ja tarvittaessa todentaa mittauksin. **Lähimmät rakennukset (vähintään alle 600 m etäisyydellä) tulee katselmoida kiinteistön-omistajan luvalla** ennen louhinnan aloittamista mahdollisten tärinähaittojen varalta. **Suunnitelma katselmuksista on toimitettava** ympäristölupaviranomaiselle **viimeistään kahta viikkoa ennen katselmuksia.**

Räjäytyksistä **tulee varoittaa** merkkiäänellä ja **tiedottamalla** etukäteen **vähintään viikkoa ennen** lähimmän etelän ja pohjoisen suunnassa olevan kiinteistön asukkaita sekä Rinkiläntien alkupään, Haapalantien alkupään, Mäkikujan ja Haaraojantien alkupään asukkaita postilaatikkoon jaettavalla tiedotteella.

Yli 1.9 kilometrin päässä sijaitsevan raviradan toiminnanharjoittaja **tulee tiedottaa** erikseen sovittavalla tavalla.

Lisäksi lähimmän eteläisen ja pohjoisen suunnassa olevan kiinteistön asukkaita tulee tiedottaa asukkaiden suostumuksella räjäytystä **edeltävänä päivänä tekstiviestillä.**

Luvan haltijan on muutoinkin huolehdittava, ettei louhinta-alueelle ole mahdollista tulla havaitsematta vaarallisia kohtia ja työtilanteita riittävän ajoissa.

Päästöt ilmaan

15. Toiminnan aiheuttama pölyhaitta **ei** saa ylittää lähimmillä asumiseen tai virkistyskäyttöön käytettävällä alueella hengitetävien hiukkasten (PM10) osalta *Valtioneuvoston asetuksessa 79/2017 ilmanlaadusta* annettuja raja-arvoja (VnA 79/2017).

16. Pölyämistä tulee tarkkailla toiminnan aikana vähintään aistinvaraisesti. Mikäli on aiheutta epäillä raja-arvon ylittyvän, tulee toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt mitata ja mittaustulokset toimittaa lupa- ja terveysuojeluviranomaiselle (YSL 62 §).

17. Pölyhaittoja tulee ehkäistä **vedellä** kastelemalla **tai koteloida** laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä.

Murskain tulee sijoittaa mahdollisimman matalalle tasolle hyödyn-

täen olemassa olevia rintauksia ja varastokasoja suojina. Pudotuskorkeus murskaimelta varastokasaan tulee pitää mahdollisimman pienenä. Murskauslaitteiston kuljettimien päähän tulee kiinnittää pölyämistä estävät suojat tai tulee käyttää muuta parasta käytkelpoista tekniikkaa (VnA 800/2010 4 §).

Varastokasoja ja kuormia tulee tarpeen mukaan kastella pölyämisen ehkäisemiseksi. Varastokasat tulee sijoittaa siten, että melun ja pölyn leviäminen ehkäistään (VnA 800/2010 4 §).

18. Toiminnan aiheuttaman pölyhaitan vähentämiseksi toiminnanharjoittajan tulee tarvittaessa kastella vedellä kuljetusreittinä käytettäviä teitä pois lukien valtion ylläpitämät tiet. Pölyn estoon ei saa käyttää suolaa tai muita kemikaaleja. (YSL 7 §, 8 §, 15 §, 52 §, 53 § ja 141 §).

19. Toiminnassa käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 paino-% ja raskaan polttoöljyn osalta enintään 1,00 paino-% (VnA 413/2014).

Maaperän, vesistön ja pohjaveden suojele

20. Alin sallittu ottamistaso on **+82 m (N2000)** kuitenkin siten, että ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolelle on jätettävä vähintään kahden (2) metrin vahvuinen suojakerros. Pohjaveden pinnankorkeus voidaan tarvittaessa arvioida lähialueen pintavesien pinnantason perusteella

21. **Alueen N2000- järjestelmän korkotaso sekä alin ottamistaso tulee merkitä** näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät (MAL 11 §).

22. Kiinteistölle RN:o 740–549-1-166 tulee rakentaa **laskeutusallas**. Lupaviranomaiselle on toimitettava suunnitelma ennen ko. altaan rakentamista. Allas on mitoitettava Kuntaliiton *Hulevesioppaan* mitoituseriaatteita hyödyntäen. Mitoituksessa on huomioitava ilmastomuutoksen aiheuttama sademäärän lisääntyminen 20 % sekä varauduttava poikkeuksellisiin rankkasateisiin. Mikäli ilmenee, että allas ei pysty riittävällä tavalla pidättämään kiintoainetta, altaan mitoitusta on muutettava lupaviranomaisen edellyttäessä.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että ottamisalueen vesiä ei pääse suoraan Haapalahteen mahdollisten rankkasateiden yhteydessä.

23. Toiminnassa käytettävä kuljetus-, kuormaus- ja konekalusto on pidettävä asianmukaisessa kunnossa. Vuotavia koneita ei saa käyttää suunnitelma- ja ottamisalueella. Kuormaus- ja kuljetuskaluston huolto- ja korjaustoiminta on kielletty lupahakemuksen tar koittamalla alueella lukuun ottamatta välttämättömiä korjaustoimia ja vähäistä osien vaihtoon rinnastettavaa toimintaa, jossa ei synny vaarallisia jätteitä, ja tällöinkin erityistä huolellisuutta noudattaen (YSL 6 - 8 §:t, 14 – 17 §:t, 20 §, 52 § ja 66 §).

24. Vuotanut kemikaali taikka poltto- tai voiteluaine sekä sillä li- kaantunut maa-aines sekä käytetty imeytysmateriaali on poistetta- va välittömästi ja toimitettava asianmukaiseen vaarallisten jätte- den käsittelyyn ko. toimintaan myönnetylle ympäristöluvan omaa- valle vastaanotto paikalle (Vna 800/2010 12 §, YSL 123 §).

Toiminnassa käytettävät kemikaalit

25. Poltto- ja voiteluaineita sekä muita kemikaaleja ei saa varas- toida alueella enempää kuin kullakin louhinta- ja murskausjaksolla tarvitaan. Ko. polttoaineiden ja kemikaalien varastointi- ja käsitte- lyalueen tulee olla nesteitä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu sekä sijaita ympäröivää maastoa ylempänä, jotta hulevesien va- luminen alueelle voidaan estää.

Alueella ei saa tankata kuljetuskalustoa eikä säilyttää poltto- tai voiteluaineita muualla kuin koneiden tankeissa, kaksoisvaippasäi- liöissä tai kiinteästi valuma-altaallisissa säiliöissä (VnA 800/2010 9 §, YSL 7 §, Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojelumääräys 17 §). Suoja-altaallinen säiliö pitää olla myös katettu niin, ettei sa- devesi pääse suoja-altaaseen.

Säiliöissä tulee olla ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot tulee varustaa lukittavilla sulkuventtiileillä sekä lapon estolla (VnA 800/2010 9 §, YSL 7 §, 52 §:t).

26. Haitalliset kemikaalit sekä vaaralliset jätteet tulee säilyttää tiivispohjaisissa, kynnyksellisissä ja lukittavissa varastotiloissa. (YSL 6- 8 §, 14–17 §:t, 19 §, 20 §, 52 §, 58 § ja 66 §, JL 13 §, Jhm 40 §).

27. Kemikaalien (myös jätekemikaalien) käsittelyssä on nou- datettava ympäristönsuojelu- ja kemikaalilainsäädännön oh- jeita ja määräyksiä huolehtimalla, ettei niitä pääse vahinkoti- lanteessakaan valumaan maaperään ja edelleen pohjaveteen. Vahinkotilanteiden varalle tulee olla varattuna riittävästi **imey- tysmateriaalia** (YSL 6 - 8 §:t, 14–17 §:t, 19 §, 20 §, 52 §, 58 §

ja 66 §, JL 12 § ja 13 §, Jhm 40 §).

Pelastusviranomaiselle on tehtävä tarvittaessa ilmoitus kemikaalien (ml. nestekaasu) vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista (VnA 685/2015, 33 §).

Jätevedet ja jätehuolto

28. Mahdolliset sosiaalityöalojen jätevedet on käsiteltävä *Valtioneuvoston asetuksen 157/2017* ja Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten edellyttämällä tavalla.

29. Toiminnassa syntyvistä jätteistä ei saa syntyä ympäristön roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa taikka muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle.

Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä voimassa olevan jätelainsäädännön ja Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan yleisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Toiminnassa syntyneet jätteet tulee kerätä ja toimittaa jatkokäsittelyyn kyseiseen toimintaan myönnetyn ympäristöluvan omaavalle vastaanottopaikalle (JL 13 §, YSL 16 § ja V 800/2010 11 §).

30. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet on toimitettava lajiteltuna hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn (Jhm 15 §).

31. Vaaralliset jätteet on varastoitava asianmukaisesti ja sisäilöltään merkityissä astioissa. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään (JL 16 § ja 17 §).

Vaarallisista jätteistä on pidettävä kirjaa, joka on pyydettyäessä esitettävä ympäristölupaviranomaiselle. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa säännöllisesti, kuitenkin viimeistään kunkin louhinta- tai murskausjakson päätteeksi, vastaanottopaikkaan, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa käsitellä em. jätteitä (Jhm 39 §).

Alueella ei saa säilyttää eikä varastoida ylimääräistä kalustoa, romuja tai jätettä. Muut jätteet on toimitettava käsittelylaitokseen tai paikkaan, jonka voimassa olevassa ympäristöluvassa kyseisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Kuljetuksen suorittajan on palautettava jäte sen haltijalle, jos jätettä ei oteta vastaanottopaikassa vastaan. (YSL 6 - 8 §:t, 52 § ja 58 §, JL 8 §, 12 §, 13 §, 15 §, 16 §, 17 §, 20 §, 28 §, 72 § ja 118–121 §:t).

Luvattoman ulkopuolisen käytön estäminen

32. Silloin kun alueella ei harjoiteta hakemuksen tarkoittamaa toimintaa, alueen luvattoman ulkopuolisen käytön ja sen myötä roskaantumisen vähentämiseksi ottamisalueelle johtavalla ajouralla on pidettävä **tekninen este**, kuten lukittava portti / puomi. Pelastuslaitoksen mahdollinen pääsy alueelle tulee varmistaa.

Kohteella on oltava **kyltti, josta käy ilmi toiminnanharjoittajan yhteys henkilön yhteystiedot** (YSL 7 §).

On huomattava, että jätelain mukaan, ellei roskaajaa saada selville, roskaantuneen alueen siivoamisesta vastaa alueen jätteen haltija, ts. toiminnanharjoittaja (JL 74 §).

Selvilläolovelvollisuus ja luonnonsuojelu

33. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä siitä, esiintyykö toiminta-alueella *luonnonsuojelulain* (9/2023) mukaisia kohteita ja ottaa toiminnassaan ne huomioon (MAL § 1, YSL 6 §, LuonnonsuojelulL).

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

34. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksessa kaivannaisjätteistä (190/2013) annettuja säädöksiä ja ottamissuunnitelmassa olevaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

35. Luvan saajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle (YSL 114 §, MAL 16 b §).

Vastuuhenkilö ja paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

36. Luvan saajan on osoitettava toiminnalle vastuuhenkilö, jolla on riittävä asiantuntemus toiminnan asianmukaiseksi järjestämiseksi (YSL 8 §).

37. Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimialansa parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tarvittaessa tällaisten teknisten ratkaisujen käyttöönottoon (YSL 8 §).

Tarkkailu ja raportointi

38. Luvan haltijan **tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa** edellisvuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu valtakunnalliseen **NOTTO-rekisteriin** rekisterinpitäjän erikseen antamisen ohjeiden mukaisesti. Ilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt ja keskeytynyt (MAL 23 a §).

39. **Louhinta- ja murskausaseman työjakson aloittamisesta on ilmoitettava vähintään yksi (1) viikko** etukäteen ympäristölupaviranomaiselle ympäristöluvan lupamääräysten valvonnan mahdollistamiseksi (YSL 52 §, 62 §, 170 § ja 172 §).

40. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa toiminnasta. Toiminnanharjoittajan **on toimitettava toimintavuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä** ympäristölupaviranomaiselle YLVA - järjestelmään toimintavuotta koskeva yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä tiedoista, joita ovat mm.:

- murskauksen tuotantotiedot ja käyntiajat
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a)
- toiminnassa muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet, niiden alkuperä, laatu, määrä ja varastointi sekä edelleen toimittaminen
- vastaanotetun pilaantumattomien ylijäämämaiden määrä (t/a) ja laitoksella vuoden lopussa välivarastossa olevan maiden määrät (t) sekä käännytettyjen / hylättyjen kuormien määrä sekä hylkäysperusteet
- suoritettut huoltotoimenpiteet
- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään sekä niiden ympäristövaikutukset ja suoritettut toimenpiteet)
- mahdolliset tarkkailutulokset (YSL 62 §)

41. Maa-ainesten ottamisen vaikutuksia ympäristöön tulee tarkkailla. Luvan haltijan tulee säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa tarkastaa seuraavat maa-ainesten ottamiseen liittyvät asiat ja tehdä niistä merkintä **työmaapäiväkirjaan**:

- ottamisalueen suojarakenteiden kunto ja sijainti
- valvontaa varten tarvittavien rakenteiden ja merkin-
töjen kunto ja sijainti
- mahdollisesti asennettavien pohjavesiputkien kunto

- tukitoiminta-alueen kunto, siisteys ja maaperän puhtaus
- maisemointi- ja jälkihoitotöiden toteuttamisvaihe.

Työmaapäiväkirjat on säilytettävä koko ottamisajalta ja esitettävä pyydettyä lupa- ja valvontaviranomaisille.

43. Lähimmän eteläisimmän asuinrakennuksen talousvesikaivosta tulee tehdä perustilaselvitys näytteenottoineen kiinteistönomistajan suostumuksella. Lisäksi lähimmän pohjoisimman asuinrakennuksen talousvesikaivosta tulee tehdä myös perustilaselvitys, **mikäli** kyseessä on porakaivo.

44. Pintaveden laatua on tarkkailtava hakemuksen mukaisesti ja lupaviranomaisen edellyttäessä näytteenotolla. Lisäksi näytteenotto tulee tehdä saman vuoden aikana, kun toiminta on aloitettu, lupakauden aikana sekä toiminnan loppuessa. Näyte otetaan laskeutusaltaan purkuvesistä tai tarvittaessa laskeutusaltaan ollessa kuiva lähimmästä ojasta, mihin toiminta-alueen pinta-vedet ohjautuvat.

Lisäksi pintavesinäyte tulee ottaa ennen toiminnan aloittamista ottamisalueen vaikutusalueen vesistöstä (Haapavesi) ja Haapalahdesta. Näytteenottajan tulee olla sertifioitu näytteenottaja.

Näytteistä tulee analysoida vähintään pH, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, CODMn, nitraatti (NO₃), nitriitti (NO₂), ammoniumtyppi (NH₄-N), kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C10-C40). Analyysitulokset lausuntoineen on toimitettava lupaviranomaiselle viipymättä.

Häiriöt ja poikkeukselliset tilanteet

45. Oleellisesta toimintahäiriöstä tai poikkeuksellisesta tilanteesta, josta aiheutuu tai uhkaa aiheutua ympäristön pilaantumista, on ilmoitettava välittömästi Etelä-Savon pelastuslaitokselle ja Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Maaperän pilaantumiseen johtaneista tilanteista tulee lisäksi ilmoittaa Etelä-Savon ELY-keskukselle (VnA 800/2010 12 §, YSL 123 §).

Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömästi riittäviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen ennalta ehkäisemiseksi (VnA 800/2010 12 §, YSL 123 §). Vahinkotilanteisiin ja niiden hoitoon on varauduttava ennalta mm. siten,

että alueella on imeytysainetta ja tulipalon varalta alkusammutuskalustoa.

Lupapäätöksen tarkoittamien toimintojen ulkopuolisille mahdollisesti aiheuttamista vahingoista sekä toimintoihin kohdistuvista valituksista on välittömästi ilmoitettava ympäristölupaviranomaiselle (YSL 14 § ja 123 §).

Toiminnan siirtäminen tai muuttuminen

46. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen ja / tai otettavien aineiden käsittelyyn siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes sen tilalle on hakemuksesta hyväksytty toinen. Lupaviranomainen voi määrätä, että luvan uuden haltijan on asetettava ennen toiminnan aloittamista maa-aineslain 12 §:ssä tarkoitettu vakuus luvan noudattamisesta.

47. Luvan saaja on velvollinen esittämään ympäristölupaviranomaiselle uuden lupahakemuksen, mikäli **toiminnassa tapahtuu olennainen muutos** (YSL 89 § ja 170 §).

48. Luvan saajan on ilmoitettava ympäristölupaviranomaiselle, mikäli toiminnanharjoittaja tai alueen omistus- tai hallintasuhde taikka maankäyttö muuttuu tai ilmenee, että toiminnasta aiheutuu maaperän pilaantumista taikka muuta ympäristö- tai terveyshaittaa (YSL 123 §).

49. Luvan saajan on esitettävä uudelle toiminnanharjoittajalle, uudelle omistajalle tai haltijalle käytettävissä olevat tiedot alueella harjoitetusta toiminnasta sekä jätteistä ja aineista, jotka saattavat aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista (YSL 139 § ja 170 §, JL 5 § ja 72–74 §:t).

Toiminnan lopettaminen

50. Mikäli hakemuksen mukainen toiminta päättyy kiinteistöllä sen ollessa luvan saajan hallinnassa, on luvan saajan ilmoitettava siitä ympäristölupaviranomaiselle vähintään kuusi (6) kuukautta etukäteen ja poistettava kiinteistöltä toiminnan vaatimat rakenteet ja laitteet (YSL 94 §).

51. **Toiminnan jälkihoitotoimenpiteinä alue on siistittävä, muotoiltava ja maisemoitava luvan voimassaolon päättymiseen mennessä.** Kasvukerroksen vaatimat pintamateriaalit on

levittävä sekä kasvillisuus palautettava tarvittaessa istuttamalla sitä mukaa, kun ottaminen on saavuttanut luvassa hyväksytyn lopputilanteen (MAL 11 §, YSL 66 §).

Metsitys on tehtävä istuttamalla. Mikäli saadaan varmuus (esim. Suomen Metsäkeskus Etelä-Savon lausunto) luontaisen metsityksen onnistumisesta, saadaan metsitys tehdä luontaisesti.

Suoja-aita tulee pitää kunnossa kaikissa olosuhteissa lupamääräyksen 5 mukaisesti myös ottamistoiminnan jälkeen.

52. Ottotoiminnan loputtua alueella on pidettävä **loppukatselmus**, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointityön riittävyys (MAL 11 §, 14 § ja YSL 66 §).

Vakuus:

Luvan saajan on toimitettava lupaviranomaiselle maa-aineslain 12 §:n ja rakennus- ja ympäristölautakunnan 15.10.2025 § 139 hyväksymän taksan 14.1 §:n mukainen **40 500 euron** toiminnan aikainen vakuus lupamääräysten noudattamiseksi ennen tämän luvan mukaista maa-ainesten ottamisen aloittamista ja viimeistään kaksi (2) kuukautta tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Vakuuden tulee olla voimassa **30.9.2037 saakka ja kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.**

Lisäksi lupaviranomaiselle on toimitettava jätteen käsittelytoiminnasta ympäristönsuojelulain 59 §:n mukainen **2 500 euron** vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi.

Lupaviranomainen palauttaa vakuuden hakijalle, kun ottamisalue on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoidetuksi. Mikäli jälkihoitoa ei hyväksytä ja luvan haltija ei määräyksestä huolimatta hoida jälkihoitovelvoitetta, ympäristönsuojeluviranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa työt käyttämällä hakijan asettamaa vakuutta. Lupaviranomainen voi erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä 50 – 51 tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi.

Maksut:

Lautakunta perii ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (15.10.2025 § 139) §:n 3 maksutaulukon mukaisesti lupamaksuina yhteensä **11 500 euroa**, johon sisältyvät:

- ympäristöluvan kivenlouhintaa ja murskaus (3100

euroa) ja jätteen ammattimainen tai laitospäinen käsittely (3000 euroa) lupamaksut yhteensä **6100 euroa**

- haettavaan ottamismäärään perustuva **5750 euron** maksu (0,025 euroa/m³)
- maa-aineshakemuksen käsittelymaksu **520 euroa**.

Lisäksi vakuuden käsittelystä peritään taksan mukainen maksu **300 euroa**.

Lupa- ja vakuudenhyväksymismaksut ovat yhteensä **12 370 euroa**.

Lisäksi hakijalta peritään vireilletulokuulutuksen, yleisötilaisuuden ja lupapäätöksen julkipanokuulutuksen julkaisemisesta sanomalehdessä aiheutuvat maksut toteutuvien kustannusten mukaisesti.

Valvontamaksu:

Ympäristönsuojelulain (572/2014) 168 §:n mukaiseen valvontaohjelmaan perustuvista ympäristöluvan luvanvaraisen toiminnan määräaikaistarkastuksista peritään kulloinkin voimassa olevan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

Luvan haltijalta peritään vuosittain valvontamaksua kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti. Lisäksi lupa- ja valvontaviranomainen voi periä maksua luvan voimassaoloaikana tehdystä otamissuunnitelman muutoksesta, vakuuden muuttamisesta, pakokeinopäätöksestä ja haltijanvaihdoksesta (MAL 23 §).

Päätöksen voimassaoloaika:

Lupa on voimassa **30.9.2036 saakka**. Kaikki luvassa määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana.

Perustelut:

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa esitetty toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja Natura2000-alue Haapalahti maa-ainelain edellytykset luvan myöntämiselle.

Toiminnan aloittamislupaa ennen päätöksen lainvoimaa ei myönnetä, koska haettu toiminta on luonteeltaan sellaista, että ympäristön tilaa ei voida palauttaa ennalleen, mikäli valitusviranomainen kumoaa lupapäätöksen.

Ympäristölupa tulee myöntää, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten sekä valtioneuvoston ja ministeriön päätösten vaatimukset. Luvan myöntämisen edellytyksenä ei ole, että toiminta olisi täysin haitatonta.

Ympäristöluvan myöntämiselle ympäristönsuojelulaissa tarkoitettu este voidaan poistaa asettamalla lupamääräyksiä siten, että asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Luparatkaisun perusteena on, että toiminta on järjestävissä siten, ettei siitä aiheudu em. haitallisia vaikutuksia, kun toimitaan lupapäätöksen mukaisesti.

Maa-aineslupa tulee myöntää, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely aiheuta maa-aineslain 3 §:n mukaista kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Luparatkaisun yleiset perustelut

Lupapäätöksessä annetut määräykset huomioon ottaen toiminnasta ei ennalta arvioiden katsota aiheutuvan sellaisia ympäristövaikutuksia, joiden vuoksi maa-ainesten ottamisesta voitaisiin katsoa aiheutuvan maa-aineslain 3.4 §:n tarkoittamaa vaaraa tai haittaa asutukselle tai ympäristölle.

Lupahakemuksen tarkoittamasta toiminnasta voi aiheutua haittaa ympäristössä sijaitseville kiinteistöille sekä luonnon virkistyskäyttöle. Lupamääräyksillä näitä haittoja pyritään vähentämään **kohtuullisena** pidettävälle tasolle.

Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontotyyppien esiintyminen toiminta-alueella on hyvin epätodennäköistä. Tiedossa ei myöskään ole uhanalaisia tai rauhoitettuja lajeja toiminta-alueella.

Luparatkaisu perustuu muualla yleisesti käytössä oleviin vaatimuksiin vastaavanlaisessa toiminnassa.

Louhinta ja murskaus sekä muut toimintaan liittyvät erittäin häiritsevää melua aiheuttavat työvaiheet on kielletty hakemuksesta poiketen vuosittain 1.4. – 31.8. välisenä aikana, jouluaattona sekä arkipyhinä. Toiminta-aikarajoituksissa on otettu huomioon Natura2000-alue Haapalahti linnuston pesimäkaudet. Yleisenä käytäntönä Savonlinnassa on ollut, että ko. toiminta on kielletty lomaaikaan juhannukselta heinäkuun loppuun sekä jouluaattoisin.

Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat yli 500 m etäisyydellä ottamisalueen reunasta, joten ennalta-arvioiden on epätodennäköistä, että talousvesikaivoille aiheutuisi haitallisia vaikutuksia louhostoiminnasta. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti lähimpien talousvesikaivojen perustilaselvitys voidaan omistajien suostumuksella tehdä.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisena voidaan pitää ympäristövaikutusten minimointiin tähtääviä toimia, kuten pölyn ja melun torjuntatoimenpiteitä, laitteiden kunnossapitoa ja ammattitaitoista henkilökuntaa.

Liikenneturvallisuutta koskien ei ole annettu määräyksiä, koska sitä valvoo poliisi.

Ylijäämämaiden vastaanottotoiminta on yleensä katsottava ympäristöluvanvaraiseksi YSL 27.1 §:n mukaiseksi jätteen ammattimaiseksi tai laitospäätteeksi jätteen käsittelyksi, koska useimmiten vastaanotettavat ylijäämämaat eivät yksiselitteisesti ole luokiteltavissa ei-jätteeksi.

Lupamääräysten perustelut

Noudattamalla ympäristölupapäätöksen lupamääräyksiä 1–52 maaperän ja pohjaveden pilaantumis- ja ympäristön roskaantumisriskiä sekä syntyvää melu-, pöly- ja tärinähaittaa voidaan vähentää.

Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu ympäristöluvan myöntämisen esteenä olevaa valittajien kiinteistön arvon alenemista aiheutuvaa päästöä.

Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue tulee merkitä selvästi maastoon. Lupamääräykset 3 ja

4 annetaan, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin otto-suunnitelmassa on esitetty.

Muualta tuotavat maa-ainekset luokitellaan jätteiksi, koska niiden haitta-ainepitoisuudet voivat ylittää valtioneuvoston 59 (74) asetuksessa 214/2007 mukaiset kynnyksarvot. Koska alueelle ei kuitenkaan oteta vastaan ko. asetuksen alemman ohjearvotason ylittäviä maa-aineksia, ovat vastaanotettavat maa-ainekset pilaantumattomia (Kaivetut maa-ainekset-jäteluonne ja hyödyntäminen - muistio, Ympäristöministeriö, 3.7.2015). Määräyksellä 8 turvataan ylijäämämaiden vastaanoton, käsittelyn, välivarastoinnin ja loppusijoituksen suunnitelmallisuus sekä jätelain 8 §:n mukaisen etusijajärjestyksen toteutuminen. Kohde ei ole maankaatopaikka. Alueelle saa tuoda vain pilaantumattomia maa-aineksia, mutta haitta-aineiden tutkimisesta on annettu määräys 8, jotta toiminnanharjoittaja on tietoinen toimintansa ympäristövaikutuksista. Paikalle tuotavia maita käytetään alueen luiskauksiin, meluvalliin ja kallionottoalueen maisemointiin. Osa alueelle tuotavista maista hyödynnetään välivarastoinnin jälkeen myöhemmin muualla.

Lupamääräykset 3–6, 14, 15 ja 32 annetaan työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kuljijoille aiheutuva vaara. Toiminnanharjoittaja vastaa alueen turvallisuudesta. Lupamääräyksillä 5 ja 14 varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa tai turvallisuusriskiä alueella tai sen ulkopuolella liikkuville ihmisille ja eläimille.

Toiminnasta aiheutuvia melu- ja värinähaittoja vähennetään lupamääräyksillä 10–14. Määräyksellä 9 rauhoitetaan melulta keskeisimmät loma-ajat ja käytäntö on sama kuin muidenkin toiminnanharjoittajien ympäristöluvuissa. Lisäksi toimintaa on rajoitettu lintujen pesimäaikaan. Määräys 14 on annettu, koska toiminnasta ilmoittaminen etukäteen lähimmille häiriintyvälle kohteille katsotaan tarpeelliseksi. Esimerkiksi kallion räjäyttämisestä aiheutuu ympäristöön äkillistä melua ja värinää, joihin tulee voida varautua.

Toiminnasta aiheutuvia pölyhaittoja vähennetään lupamääräyksillä 15 -19.

Maaperän, vesistön ja pohjaveden pilaantumisvaaraa vähennetään lupamääräyksillä 7–8, 20–27 ja 43–44.

Jätehuoltoon ja ympäristönsuojeluun liittyvissä määräyksissä annetaan määräykset muun muassa jätehuollosta ja kemikaalien sekä vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista. Kyseisiä määräyksiä

tulee noudattaa, jotta vältetään alueen epäsiisteys sekä mahdollinen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen vaara. Lupamääräykset 25–32. Kaivannaisjätteen suunnitelmalliseen hallintaan on annettu lupamääräykset 34–35.

Mahdollisesta pilaantumisesta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi annetaan lupamääräys 45.

Toiminnan asianmukaiseksi järjestämiseksi ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan toiminnassa käyttämisen varmistamiseksi on annettu lupamääräykset 9, 11, 17, 21, 32, 36–37.

Viranomaisvalvonnan mahdollistamiseksi annetaan lupamääräykset 2, 12, 14, 40 ja 52.

Lisäksi on noudatettava, mitä muualla laissa säädetään, kuten lupamääräyksen 33 mukaisesti luonnonsuojelulakia (9/2023). Määräys on annettu koska näin varaudutaan myös siihen, että otamisalueelle tulisi luvan myöntämisen jälkeen suojeltavia lajeja muuttuneiden olosuhteiden ja ilmastonmuutoksen takia.

Maa-ainesoton valvontaan liittyvien järjestelyjen ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksien selventämiseksi annetaan lupamääräykset 2, 21, 39, 41–44, 52.

Toiminnan mahdollisen muuttumisen johdosta annetaan lupamääräykset 46–49 sekä toiminnan mahdollisen päättymisen johdosta annetaan lupamääräykset 50–52.

Lupa- ja valvontaviranomaisen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksessä 10 ja 22. Terveydensuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon soveltuvien osin lupamääräyksissä 10, 12, 16, 18, 22 ja 27. Muistutukset on otettu huomioon soveltuvien osin lupamääräyksissä 9, 12, 14, 22, 43 ja 44.

Sovelletut oikeusohjeet:

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) §:t 2, 6 - 8, 14 - 17, 19, 20, 22, 27 (liite 1 taulukko 2), 29, 34, 42 - 44, 48, 49, 52 - 54, 58, 62, 66, 83 - 87, 89, 94, 112 - 114, 123, 134, 139, 140 - 142, 161, 167 - 170, 172, 174, 191, 205, 209 ja 217

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2 § 1 momentin kohtien 6 a ja b, 3, 4, 11 - 15, 18 §:t.

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1 a, 3 - 7, 10 - 16, 19 - 21, 23, 23 a, 23 b §:t

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1 – 4, 6 – 9 §:t

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1 – 4, 6 – 8, 12, 13, 16 §:t

Jätelaki (646/2011) §:t 5, 6, 8, 12, 13, 15 - 17, 20, 28 - 31, 72 - 74, 91 ja 118 – 121 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) §:t 7 – 10, 21 §:t

Luonnonsuojelulaki (9/2023)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta MURAUS-asetus (800/2010, 314/2017)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien ja käsittelyn varastoinnin valvonnasta (685/2015) 33 §

Valtioneuvoston asetus raskaan ja kevyen polttoöljyn rikki- ja raskasmetallipitoisuudesta (413/2014)

Toimenpiteet:

Tornator Oyj
Teknisen toimialan hallintopalvelut / laskutus

Tiedoksi:

Savonlinnan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Savonlinnan kaupungin kaavoitusviranomainen
Savonlinnan kaupungin rakennusvalvontaviranomainen
Lupa- ja valvontavirasto
Savonlinnan museo / Etelä- Savon alueellinen vastuumuseo
Muistutusten tekijät

MUUTOKSENHAKU:

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea valittamalla muutosta

SAVONLINNAN KAUPUNKI

Rakennus- ja ympäristölautakunta

PÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen

29.9.2026

Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on pöytäkirjaotteen liitteenä.

Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Allekirjoitus:

Viran puolesta

Kirsi Haajanen
ympäristötarkastaja